

THAY ĐỔI TRONG ĐỜI SỐNG

Chúng ta đang sống trong một giai đoạn đặc biệt của lịch sử loài người với nhiều biến động sâu xa: từ đời sống cá nhân, trong Cộng Đồng, Giáo Hội địa phương cũng như hoàn vũ, từ những thay đổi trong hệ thống đức tin tới các hiện trạng báo động của các hệ thống sinh thái toàn cầu trên toàn thế giới.

- **Làm sao để có thể đối diện với những thách thức của thay đổi lớn lao một cách sáng tạo?**
- **Làm sao để biết chấp nhận, cũng như cho phép những sự thay đổi có tính chất chia rẽ, huỷ hoại nhưng biết sử dụng chúng như những chất liệu thô thiển, rồi tái tạo chúng thành những thứ giúp chúng ta vượt thoát, vượt qua những biến động tiêu cực như thế?**

Một câu ngạn ngữ khá phổ biến thời nay - ‘*crisis is the opportunity - hiểm họa lại là cơ hội*’ - cho thấy những lúc biến động, nguy hiểm lại là những cơ hội cho chúng ta nắm bắt một thứ gì sẽ mang lại điều mới mẻ, tốt lành cho tương lai...

Trong lịch sử nhân loại cũng như trong tiến trình biến hóa môi sinh, đã có không biết bao nhiêu bằng chứng khoa học cho thấy những cuộc hủy diệt tức thời, lại là mầm mống cho những sự tái sinh có lợi ích về lâu về dài.

Trong thiên nhiên, những cuộc cháy rừng nhằm thúc đẩy những mầm sống của một số loại cây rừng; những cuộc động đất, phun thạch từ hỏa diệm sơn, dầu có gây những hủy hoại nhất thời, nhưng về lâu về dài lại mang lên bề mặt trái đất những lớp đất bồi với các khoáng chất phong phú, tạo ra những vùng đất màu mỡ cho những vùng canh tác mới mẻ màu mỡ, mang lại hoa trái xanh tươi... hay những trận bão lớn ở vùng đại dương có thể hủy hoại nhiều sinh vật dưới biển và những vùng đất ven biển... tuy nhiên chính những cơn giông tố Tsunami đó lại bộc lộ ra những chiều sâu đại dương với những nguồn sống và dinh dưỡng phong phú còn kín ẩn dưới đáy đại dương mà con người chưa khám phá ra hết...

Trong đời sống tâm linh cũng vậy, cuộc Vượt Qua của Chúa Giêsu là một mô mẫu tuyệt vời, diễn tả ý nghĩa cho những sự biến động nghiêm trọng trong lịch sử con người nói chung cũng như lịch sử Dân Chúa nói riêng. Chúa Giêsu đã đi từ sự chết sang sự sống, từ thất bại đến vinh quang; Ngài phải trải qua Thứ Sáu tử nạn thì mới có thể bước sang Chúa Nhật phục sinh, từ cái chết nhục nhã chuyển sang sự sống lại vinh hiển và có sức mạnh cứu độ loài người...

Lý thuyết về ‘*sự biến động*’ (*Chaos Theory - Quantum Physics*) cho ta thấy việc hủy diệt, bất ổn, hỗn loạn của mọi sự vật trên đời là một thực tế theo lẽ tự nhiên, theo từng chu kỳ và là điều không thể nào tránh được. Tuy nhiên, chính trong những sự phân hủy, chia rẽ, biến động này lại giúp đổi mới và tái tạo ra những thứ mới mẻ hơn ‘*strange attractor*’.

Thật vậy, trên quả đất này, nếu không có những biến động, đổi thay thì cuộc sống dần dà sẽ mất đi sinh khí và trở nên thụ động, vô tri... **Nói cho cùng, thay đổi là điều không thể tránh khỏi và thường là bước chuyển tiếp đưa đến sự sống, cũng như biến động là cái giá cần thiết cho sự sống mới.**

Ngay từ những ngày đầu của vũ trụ này, Sách Sáng Thế Ký cho thấy Thần Khí Thiên Chúa đã rợp bóng trên những gì chưa có hình hài, vẫn còn xem là hỗn mang, phân tán.

Ánh sáng soi dẫn từ Kinh Thánh trong Sách Sáng Thế Ký này giúp chúng ta đối diện với những phức tạp của cuộc sống hôm nay với nhiều biến động đáng sợ và giúp chúng ta xác tín rằng: Thần Khí Chúa vẫn luôn hiện diện với con người và vũ trụ này (Sách STK 1:2). Ngài đã có, hiện có và vẫn luôn có đó để đồng hành và trợ giúp thế giới chúng ta, dầu cho có nhiều biến động khủng khiếp đến thế nào đi chăng nữa...

Với câu chuyện sinh học ‘*Big Bang*’, từ những nghiên cứu khoa học khả tín đã cho ra đời lý thuyết hình thành nên trái đất này, cũng cho thấy đã, đang và sẽ có những dấu hiệu của hiểm họa trên thế giới... một số tạo vật đã, đang và sẽ có nguy cơ bị diệt chủng trong tiến trình sinh học này ...

Tuy nhiên, khi nhìn lại lịch sử hình thành trái đất này... hoặc suy tư và phản tỉnh về những kinh nghiệm trong dòng nhân sử của chính đời mình, hay khi xem xét kỹ càng, những gì xảy ra trong quá trình tiến hóa của lịch sử loài người, **các khoa học gia nổi tiếng (td Einstein) vẫn không ngừng trầm trở về một sự huyền nhiệm nào đó** mà với trí não loài người, vẫn không ai có thể hoàn toàn giải thích cho tận căn. Cho đến nay, mặc cho con người có nhiều nỗ lực nghiên cứu, tìm kiếm không ngừng, với những thành tựu lớn lao của đại đa số các khoa học gia vĩ đại nhưng họ cũng đều quy hướng về một Đấng đầy quyền năng siêu phàm. Đó chính là **Thiên Chúa, Ngài chính là nguyên nhân, là tác giả của những sự huyền nhiệm trong vũ trụ mà các đại khoa học gia đều quy về để đưa tới kết luận.**

Thật vậy, từ rất nhiều nghiên cứu, tìm tòi, các khoa học gia đều hướng tới một kết luận rằng: *mặc dù mọi thứ bắt đầu dường như rất ư là bất ổn, hỗn độn nhưng tiếp theo đó lại cho ra những khuôn mẫu đối mới, tốt lành hơn... Cụ thể, cái chết của một thai nhi khi vượt thoát ra khỏi cung lòng người mẹ lại chính là sự ra đời của một con người sinh động cho xã hội, thế giới bên ngoài...*

Những sự dữ, sự tội, bách hại trong tôn giáo dẫn tới việc đổ máu của các thánh tử đạo ở Việt Nam và các nơi trên thế giới, lại là những chất liệu được Thiên Chúa sử dụng, tái tạo lại... Kết quả là nảy sinh ra đức tin sống động trong dòng lịch sử Kitô Giáo từ bao thế hệ mà chúng ta đã và đang cảm nghiệm được ...

Nói chung, cứ sau một thời gian phải chịu những bất ổn thì chính lại là giai đoạn đầy sáng tạo phát sinh. Quả thật, khi nhìn lại cuộc sống riêng và chung của mọi cộng đoàn nhân loại, ai ai cũng đều công nhận rằng: con người phải luôn trải qua những giai đoạn thăng trầm theo giòng thời gian; cuộc sống và tư duy con người cứ theo đó mà phát triển, thăng tiến với nhiều hình thái tốt đẹp hơn mặc dầu vẫn có những sự diệt chủng, hủy hoại, thoái hóa không sao tránh được của một số chủng loại...

Điều này được minh chứng khi nhìn lại lịch sử Cộng Đồng chúng ta. Thật vậy, CĐ chúng ta dù đã có những thăng trầm, thay đổi, biến động trong gần 40 năm qua. Một điều không thể phủ nhận được: đó là sự phát triển và trưởng thành của đời sống Cộng Đồng chúng ta. Từ người trong Cộng Đồng ra tới bên ngoài TGP Adelaide và từ môi miệng của các giáo dân Việt Nam thuộc các tiểu bang khác ở Úc Châu, ai ai cũng đều công nhận CĐ chúng ta cứ dần dà phát triển theo năm tháng và ngày một thăng tiến hơn về nhiều khía cạnh, cả về vật chất lẫn tinh thần.

Câu chuyện “*Hồng Thủy Nôê*” trong Kinh Thánh là một câu chuyện có tính chất biểu tượng về sự mầu nhiệm của cuộc sống nhân loại... cho thấy **những điều tốt lành và sự thiện sẽ là tiếng nói sau cùng**, sau khi sự dữ và cái chết tràn lan bắt nguồn từ Adam và Eva với hệ lụy của tội nguyên tổ....

Trong cuộc sống, ai ai cũng có những trải nghiệm tương tự trong đời mình hay trong xã hội mình sống. Ai cũng có ít nhiều kinh nghiệm về những hoàn cảnh, sự kiện xem ra đầy những biến động, có khi rất là bi đát, đen tối, cô lập, tuyệt vọng... nhưng rồi chính từ những sự ấy lại trở nên là những chất liệu thô thiển cho Thần Khí Thiên Chúa sử dụng để tái tạo sự sống mới tốt lành hơn, thánh thiện hơn...

Chúng ta hãy nghĩ lại hoàn cảnh bi đát sau năm 75 khi chúng ta bị mất miền Nam Việt Nam. Qua nỗi hận mất nước, phải rời bỏ nơi quê cha đất tổ, qua những kinh nghiệm đau thương của tù tội, vượt biển hiểm nguy... nhưng chính vì thế cả triệu người Việt Nam có được những kinh nghiệm không thể chối cãi được. Chúng ta mới cảm nghiệm được Thiên Chúa đã và đang yêu thương cách đặc biệt: TC vẫn cho chúng ta một con đường sống và rồi có cơ hội để được tái định cư ở những nước phát triển mà ngày nay con cháu chúng ta mới có cơ hội tốt hơn, nhiều hơn để học hành và tiến thân như bây giờ...

MÀU NHIỆM VƯỢT QUA

Tuy nhiên, khi đối diện với đau khổ, khó chịu của những đổi thay ngoài ý muốn hay những biến động quá tiêu cực, quả thật rất khó cho con người chúng ta chấp nhận, ngay cả dù cố gắng hết sức, ta cũng không thể tưởng tượng ra được những gì khác hơn, ngoài hoàn cảnh mình đang phải chịu... Nhìn ra phía trước, hướng về tương lai, xem ra có vẻ như chỉ là một sự vô vọng, đen tối, đổ vỡ kinh hoàng...

Tuy nhiên, câu chuyện Vũ Trụ vẫn cho chúng ta một cái nhìn khác hơn những điều u tối mình đang phải đối diện... Với Thiên Chúa, chúng ta vẫn được hiện hữu và còn có cái gì nhiều hơn thế nữa... Thật vậy, ngay cả trên bề mặt của những sự chia rẽ, hủy hoại, ngay khi ta còn đang rờ mó đám tro tàn của sự phá hủy vì sự dữ, sự tội, chúng ta vẫn bắt đầu khám phá ra một cái gì thật mới mẻ, mầm mống của sự sống...

Đây chính là **mấu chốt căn bản của Màu Nhiệm Vượt Qua** mà chỉ người Kitô hữu chúng ta mới dám tin và tìm được con đường sống duy nhất khi phải bước vào thung lũng tối đen của sự chết. Chính nhờ ân sủng Chúa Thánh Thần, chúng ta vẫn còn có niềm hy vọng vào sự Phục Sinh cho dù phải đối diện với sự chết, sự dữ, sự ác cứ mãi tiếp tục hoành hành trước mắt. Chính thánh Oscar Romero đã nói: “Là một Kitô hữu, tôi không tin cái chết mà không có phục sinh. Nếu họ giết tôi thì tôi sẽ sống lại giữa lòng dân tộc, trong tâm hồn những người El Salvadore của tôi...”

Như thế dù là sự chết, sự tội, sự dữ vẫn luôn có mặt trong mọi thời mọi buổi của kiếp con người, **niềm tin và tình yêu Kitô hữu vẫn là là khiên thuẫn** bảo vệ hữu hiệu nhất và là động lực mạnh mẽ nhất giúp ta can đảm tiến bước giữa đêm tối của Giáo Hội, cũng như giữa bao phong ba, bão táp của kiếp người trong xã hội thời này. Chính Cha Ron Rolheiser đã nói:

‘...Tôi tin rằng, lời đáp đích thực nằm ở nhận thức về phương cách mà thập giá và cái chết của Chúa Giêsu mang lại ơn hòa giải. Trong thư thánh Phaolô gửi tín hữu Ephêsô nói rằng, Chúa Giêsu đã phá tan rào cản thù địch tồn tại giữa các cộng đồng bằng cách “tạo dựng hai loại người ấy nên một người mới” qua thập giá của Ngài. (Eps 2, 16)... Chúng ta sống trong những thời đại chia rẽ, hầu như chẳng thể đối diện với nhau cách thân thiện trong mọi vấn đề nhạy cảm về chính trị, kinh tế, đạo đức và tôn giáo. Nếu chúng ta cứ thói bùng và đáp trả hận thù, thì thế bế tắc này vẫn cứ còn mãi, trừ phi chúng ta, từng người một, biến đổi sự hận thù đó và trả lại cho cuộc đời những yêu thương mà thôi.’ <http://ronrolheiser.com/ban-ngoai-ca-giao-hoi/#.xad4ziszbda>

Giữa những đau khổ, mất mát, khó chịu vì hiểm họa đại dịch Covid19 đang hoành hành trong thế giới hôm nay, chúng ta cùng nhau ngược mắt lên thánh giá Chúa Giêsu để cùng khẩn nguyện lên Thiên Chúa. Cũng như Dân Do Thái năm xưa, trong sa mạc đầy hải hùng, đã ngược lên nhìn Tượng rắn đồng (Dân Số 21,9) để được chữa lành, thì nay chúng ta cùng hiệp thông trong một tình yêu và đức tin ấy vào Thiên Chúa Toàn Năng, qua Chúa Giêsu, Đấng Cứu Chuộc chúng ta và dưới sự thánh hóa của Chúa Thánh Thần, để cầu nguyện cho toàn thế giới được cứu thoát, vượt qua đại nạn này. Amen.

*(Nt Trần Thị Thu Trang RSM -Trích trong bài thuyết giảng **Tình Tâm CĐCGVN-NU – Mùa Vọng 2018**)*